

REDAȚIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
 INSERATE se primesc la ADMINISTRATIUNEA în Brașov și la amănătorile Birourile de anunțuri:
 în Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augensfeld & Emrich Laaser, Heinrich Sobalek, Rudolf Mosse, A. Oppelke Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. în Hamburg: Marotyl & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o soră germană pe o coloană 6 or.
 — Publicări mai dese după tariful și învoială.
 RECLAME pe pagină a 3. a o săptămână 10 or. sau 30 ban.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ jese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 ban. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 159.

Brașov, Luni-Mărti 18 (31) Iulie.

1900.

Asasinarea regelui Italiei.

Dela Roma sosesc scirea gravă, că Regele Umberto al Italiei a căzut jertfa unui atentat anarchist, ce s'a făcut asupra vieții sale eră noapte în Monza.

Peste câte-va săptămâni se vor implini doi ani de când s'a petrecut atentatul îngrozitor la viața împărătesei Elisabeta. La vestea cutrierațore despre fapta monstruoasă a lui Luccheni comisă contra unei femei, numai fiind-că se număra și ea între capetele încoronate, totă presa europeană a fost sulevat, aproape în mod spontan, cestiunea combaterii pericolului social al anarchismului. Se vorbea de un complot anarchist internațional în contra capilor statelor și despre pași, ce s'au făcut din partea guvernelor, pentru ca să se stabilească noile măsuri comune, ce sunt a-se lua în contra anarchiștilor. S'a și întrunit mai târziu o conferență internațională în acest scop, der ca multe altele, n'a ajuns la un rezultat practic multă-mitor.

Intr'aceia omenii funești ai „propagandei prin faptă“, discipulii lui Bacunin, Neciageff și Most, Ravo-cholii din toate țările și mai ales anarchiștii italieni și-au continuat lucrarea lor ascunsă de terore, cu totă supraveghierea mai strictă a poliției internaționale. Și acum lumea privesc din nou cu grăză la una din isprăvile lor scelerate, care a tăiat firul vieții unuia din domnitorii cei mai iubiți, din cauza nobleții și a generosității inimei sale.

Nu este pentru prima oară, că anarchiștii au încercat să curme zilele lui Umberto. Doi ani după uciderea președintelui republicii franceze Carnot, ei au atentat contra regelui Italiei în primăvara anului 1897, der atentatul acesta n'a succes. De atentatul îndreptat tot asupra lui Umberto în toamna anului 1878, în urma căruia a și fost ușor rănit,

facem amintire numai în trecut, căci bucatarul Passanante, care l'a săvirșit, n'a fost anarchist.

Prea des se repetă de un șir de ani încôce atentatele contra domnitorilor și a bărbaților de încredere celor mai de frunte ai lor. În zilele noastre coronele de pe capul Suvranilor au ajuns să fiă mai mult corone de spinii. Și așa corona moștenită dela tatăl său a adus regelui Umberto al Italiei mai mult zile pline de grijă pentru susținerea și viitorul dinastiei de Savoya, decât zile senine și vesele. Contrarii dinastiei și ai instituțiilor monarchice din Italia cară de-almintrelea n'au nimic comun cu anarchiștii, i-au amărit mult zilele. Cu toate acestea Umberto a luptat cu multă abnegare, cu mult tact și înțelepciune pentru a garanta existența instituțiilor monarchiei constituționale și a scuti interesele dinastiei.

Contra tuturor atacurilor opozițiunii, adese-ori foarte inverșunate, regele a știut să se apere. Der în contra planurilor secrete ale anarchismului distrugător, n'a putut să se scutescă. Și etă, că în mijlocul împlinirii celei mai frumoase misiuni culturale a unui domnitor, Regele a căzut lovit de glonțele uneltei conjurațiunii anarchiste, și în orașul Monza, unde l'a urmărit mâna ei scelerată, și-a dat sufletul aseră pe la orele 11^{3/4}.

Astfel s'a deschis din nou rana dureroasă de acum doi ani și într'un mod înfricoșat a fost pusă erăși la ordinea zilei cestiunea combaterii pe cale internațională a anarchismului, ce bântue societatea de azi europeană.

Italianii jălesc pe Regele lor, suflet mare și nobil, er la mormântul acestuia va veghia nu numai grija pentru binele și prosperarea Italiei, ci și grija pentru liniștea, ordinea socială, organizațiunea și bunăstarea tuturor statelor Europei.

Sinod Provincial la Blași.

Foia bisericească din Blași publică în fruntea numărului său de Sămbătă următoare convocare:

Nr. 3827—1900.

Victor Mihalyi de Apșa

din îndurarea lui Dumnezeu și grația S. Scaun Apostolic al Romei Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș. Prelat domestic și asistente la solul Pontificiu, Dr. de s. Teologie.

Veneratului Cler și Credinciosului Popor al arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Făgăraș.

Salute și Binecuvântare arhiepiscoporală!

Din îndemnul sərbătorei zilei aniversare de două sute de ani, de când părinții noștri, conduși de Spiritul Sfânt, sub păstoriarea antecesorului nostru de fericită amintire Atanasie I Anghel, Mitropolitul de Alba-Iulia, reînnoară legătura S. Uniri cu Scaunul Apostolic al Romei: în bună înțelegere cu Episcopii provinciali, am hotărât a conchiama sinod provincial, pe cum în sensul decretului din cap III titlu III al Sinodului provincial de Alba-Iulia și Făgăraș din anul 1872, cu datul de azi și numărul present l'am și conchelat pe 5 (18) Septembrie 1900 la mitropoliă în Blași.

Aceste aducându-le la cunoștința Veneratului Cler arhiepiscopesc, îl recercăm în Domnul, ca dimpreună cu poporul credincios să nu pregete a-și uni cu noi rugăciunile către Părintele îndurătorilor, ca să ne învrednicim a prăsnui în pace cea sərbătore, a dobândi darurile, într'a cărora speranță ne unim în Sinod, ca prin cele ce vom găsi de dețermur, să preamărim pe Domnul Dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Christos, împreună cu cel fără de început al lui Părinte, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul Spiritul Lui.

Disponem drept aceea, ca din 3 (16) Septembrie 1900 începând, până în ziua când se va termina

Sinodul provincial, toți preoții arhiepiscopesci, cară vor celebra S. Liturghia, a) la s. proscomedie să pună o părțea anume, pentru ca să dobândim ajutor divin preste lucrările Sinodului provincial, b) s. Liturghia să o începă cântând „Împarate ceresce mângăitorule“, ca în ziua de Rusalie.

Darul Domnului nostru Isus Christos și iubirea lui Dumnezeu Tatăl, și împărțășirea Spiritul Sfânt să fiă cu voi cu toți. Amin!

Dat în curțile reședinței Nostre mitropolitane din Blași la 13 (26) Iunie 1900.

Răsbunare său cucerire?

Impăratul Wilhelm II a ținut erăși o vorbire către trupele, cară au plecat în China. O parte din aceste trupe au plecat Vineri din *Bremenhafen* pe corăbiile „Batavia“, „Halle“ și „Dresden“. Inainte de plecare împăratul l'a adresat cuvinte de o însemnătate epocală.

După-ce a arătat, că imperiul german are datoria de ași apăra supușii săi din străinătate, a dis, adresându-se către soldați:

„Mare problemă vă așteptă. Trebuie să pedepsiți marea nedreptate, ce s'a făcut. Chinezii au ruinat dreptul giuților. În mod ne mai pomenit în istoria și-au bătut joc de inviolabilitatea ambasadorilor și de datoria ospitalității. Acesta este un lucru cu atât mai revoltător, cu cât crima a săvirșit-o acea națiune, care e mândră pe vechia-i cultură... Renume și gloriă să însoțescă steagurile și armele voștre. Dați esemplu lumii întregi de disciplina și bărbăția voastră. Va trebui să luptați contra unui inamic neindurat. Dacă stați față cu el, să știți, că nu este îndurare, prizonieri nu trebuie. Așa să vă luptați, încât nici peste o mie de ani, Chinezul să nu cuteze a privi cu ochi răi la German. Fiți bărbați!“

Un diar german din cele mai seriose redă partea ultimă a discursului astfel:

„Ajungând în fața inamicului, trebuie să-l disciplinați. Nimănui să nu dați grație, să nu faceți prizonieri. Să plătescă cu viața cel ce cade în mâinile voștre. Precum înainte cu o mie de ani

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Despre natura artei chineze.

(De un turist francez).

Dacă privesc orașul Peking dintr'un punct mai înălțat, de pe turnurile „missionnilor“ său de pe vârful zidurilor, capitala oferă aspectul unui parc imens: arbori, verdéță și coperișe; însă mai multă verdéță, decât coperișe. Cele mai mari, cele mai aparente din coperișe sunt la palat, care le are vâpsite galben. De-acolo derivă acea observare profundă și poetică a unui diplomat, care e conservată ou grije de legațiunii: „Pekingul e ca nisce gălbinișe de ouă într'un blid mare de spanac“.

Se află omenii civilizați pentru cară idealul urban e, a vedé multă piatră, mult asfalt și fără arbori. Chiar arhitecții mari par a crede, că arta lor trebuie să se deparțeze de natura viețuitoare și că un peisagiu de pietre e mai frumos, decât un peisagiu, unde liveți de ierbă, boschetele și arborii înconjură construcțiunile, ridicând astfel arta arhitectonică.

Arta chineză nici nu pricepe pe omul depărtat de plantațiune, palatul fără grădină, orașul fără umbră. De aici aspectul vibrant de parc stufos, ce-l căpétă acest oraș al cărui plan séménă cu-o figură severă geometrică. Orașele americane au planuri de regularitate geometrică, der sunt foarte urite. — Pekingul e frumos. Causa e, că spiritul arhitecturii chineze, pe când el concipia abstracțiunile geometrice, nu uita totodată nici-decum, realitatea vieții pămâtesc, de care e legată viața omului. — Lăcuri, grădini figuréză în planul său; fiăcare coperiș se vede printre mai mulți arbori. Arborele este unul din cele mai frumoase dintre toate obiectele decorative. Și bine formați totdeuna de natură, care e cea mai bună măestră. E suficient de-a varia esențele pentru a obținé efectele, ce le dau specialitățile diferite. Pentru morminte, pinii cu scórta lor albă, forméză un contrast luminos la monumentele întunecoase. La templurile învetaților sunt sălcii, ale căror foi palide pe crengile fragede, făceau un decor calm de meditațiune. Peste tot, în ori-ce loc, la ori-ce edificiu o voință

conscientă de lucrul său a plantat verdéța, care dă acestui oraș caracterul de viață astfel de puternic, încât învioșéză chiar și ruinele.

Au unele plante și un sens mistic? Arborii au ei ore o cugetare, o limbă, și în inimele omenilor pot ei ore revoca cu umbrele lor, sentimente? Chinezii afirmă acesta.

În literatura lor se află bucăți delicioase, cară ne traduc căutarea plantelor: spre esemplu cântarea bambusului. Acești poeți galbeni au pătuns mai adénc ca ai noștri în adéncul lucrurilor. Amorul lor pentru viețuire e așa de mare, încât ei simt viața în plante, în arbori, cu-o agerime, care face, că până ce ei o poetiséză, nu mai e simplă retorică, ci convingere.

Eu am priceput acesta, când am vedé arborii a căror masse completéză desemnul templurilor.

La țără afară, aproape de observatoriu, nu departe de magazinele împărătesc, se vede un astfel de arbore, care e tipic. N'are nimic bătător la ochi, nici ce să te facă

să-l admiri, afară de perfecta armonia a acestor trei elemente într'un esact raion de isolare: coperișe vinete, o cupolă de arbori cu frunzele întunecoase încunjurați de zid rosa. Îți pare, că vréu a-ți spune: intră. E natura viețuitoare în calmul templelor!

Și multe din acestea ne-au închis ași porțile. Mulți călători se plâng de aceea și condamnă exclusivitatea Chinezilor, micimea cugetărilor „Cerescilor“ și superstițiunile lor.

Eu voiți spune, pentru-ce nu se mai deschid unele templuri turisților europeni. Spre esemplu acela al „cerului“. Altădată puteai intra acolo în totă libertatea. Chinezul, neatașând nici o influență mistică complexului materialelor, cară constituie altarele, neavând spiritul religios al Hindușilor, al Evreilor, al Creștinilor, al Dahomenilor său Polynesilor, nu credea nici-decum, că prezența unui European în sanctuarele lui ar fi capabilă să le facă mai puțin sfinte. Se putea deci visita în toate detaliile templul acesta. Mi-s'au dat chiar și fotografii. Chinezii l'au închis în urma unei vizite

Hunii sub Atila și-au câștigat un nume, care și azi ni-i prezintă ca puternici, așa și voi să câștigați pe o mie de ani renume națiunii germane în China, încât *nicădată Chinezul se nu cuteze măcar a privi cu ochi răi la German*“.

Impăratul Wilhelm nu cunoșce așa-dăr îndurare. Porunca data soldaților săi e grozavă. Pe când de o parte împăratul e de părere, că „ori ce cultură, care nu-și are temelul în creștinism, trebuie se fiă nimicită“, pe altă parte de altă parte își uită de cuvintele întemeietorului creștinismului, care a dăis apostolului său Petru, când acesta a tăiat cu sabia urechia servitorului arhierelui: „bagă sabia în tăcă, căci cel ce scote sabia, de sabiă va muri“. Să-și fi uitat ore împăratul Germaniei, că creștinismul nu este religia răsunării?

Dăr Wilhelm are alte planuri. Nu nu-mai răsunarea îi stă în gând. El vră *cucerire*. Momentul i-se pare, pôte, favorabil. Cu Rusia se va împăca asupra prăcii; de Anglia și America pare a nu-se teme, ele n'au armate cuceritoare ca Germania, ér *neîndurarea* la ce ar fi bună, decât nu a băga spaimă în Chinezul, ca „o mie de ani să nu cuteze măcar a privi cu ochi răi la German“.

Problema împăratului Wilhelm este atât de mare și gravă, încât cu drept cuvânt Europa pôte privi cu mirare, dăr și cu îngrijire la lupta acesta pentru uriașă plăcintă de orez chineză.

Reespedarea Evreilor emigranți.

Ca la poruncă, foile ungueresci din Budapesta dau alarma în cestiunea emigrării Evreilor din România. Spun cu multă înduioșare, că „espatriții“ plecă din România spre alte părți ale lumii, mare parte din ei trec prin Budapesta cu trenul și vaporul către Viena, dăr ajungând aici, sunt trimiși îndărăt spre România, unde însă „nu mai sunt tolerați“. Cei cari se reîntorc din Viena, hoinăresc pe stradele Budapeștei „pradă a celei mai negre miserie“. Aici se plâng la frații lor, că România i-ar sili să părăsescă țera, nu le dă muncă pentru a-și câștiga traiul vieții și „sufer persecuții înfinie“.

Firesce, plângerile acestea „mișcă“ inima gazetarilor jidano-maghiari și prin colónele foilor lor fac mare sgomot, calomniază, ba injură chiar țera vecină. Umplu colóne întregi cu „năcazurile“ Ovreilor din România, căci nu e vorba dór' de emigrare de Români, Șvabi, Slovaci etc., ci de emigrare de Jidovi, trebuie dăr să bată toba cea mare, să scuipe foc și venin, să bles-teme și, mai pre sus de tóte, să facă pe ipocrații. E curios, că această o fac gazetarii jidanți dela presa maghiară tocmai când ei înșiși mărturisesc, că emigranții sunt *provăduți cu bani în abondanță* și cu tot felul de ajutóre.

Ba merg și mai departe acești „umanisti“. Urgiteză esecutarea convenției dela Berlin, și foi, cari se pretind seriose și cari

stau aprópe de guvern, ca „Bud. Hrlp.“, fac sgomot reclamând o „intervenția diplomatică“ și dic, că „diplomația trebuie să influențeze în direcția, ca România să dea emigranților pașapórt, cari corespund regulilor internaționale“, căci „ne lucru nedrept și neuman, ca guvernul român să dea drumul Ovreilor săi cu pașapórt în care stă scris, că respectivii nu se mai pot reîntorce în România“.

Pentru-ca fătarnicia să fiă la culme, multe din diarele din Budapesta prezintă „tragedia“ acesta în colorii înspăimântătoare. Așa de pildă „P. N.“ scrie: Ómenii aceștia (emigranții) tóte le îndură, numai să nu trebuiescă a-se reîntorce în România. S'a întâmplat eri séra, că doi din ei, când au audít, că nu pot călători mai departe, s'au aruncat în Dunăre“.

Dăr —, *ej uchem: ei au fost scăpați*, „Neues P. Journal“ dic, că acești doi au fost chiar conducătorii grupului de emigranți. Același diar mai soie să surprindă lumea cu povestea, că emigranții, duși pe o corabiă ca să inoșteze acolo, înainte de a-se culca „au depus cu toții *jurământul desperat, că nică unul se nu lase să fiă reînapoiat viu în România*“ (!?); ér când se plece dela gara de ost din Budapesta, Evreii, femei și copii, vătându-se și plângând, se se fi opus a-se urca în vagóne, strigând: Decât să ne întórcem în România, ne vom arunca mai bine între rótele trenului. Alt grup de Ovei — dicé aceeași, fóie — se fi cădút inaintea poliștilor și se se fi rugat de grație, esclamând: faceți, ce vreți cu noi, numai nu ne inapoiati în România. Aceasta se se fi întâmplat pe vaporul „Hildegard“, cu care au plecat emigranții. Inainte de plecare se fi jurat cu toții în cor, că nică unul nu va merge viu în România, că mamele vor arunca copiii în apă și după ei vor sări ele în Dunăre, ér bărbații, cari nu vor puté scăpa, vor face asemenea.

Am reproduc aicea numai o parte minimă a miserabilelor năcazuri și schimonosiri de care se folosesc foile evreesce, ca să atite contra României.

De altfel înregistrăm, că *ministru ungueresc de interne* a adresat un ordin-circular către tóte autoritățile administrative comitatense, în care dispune, că numai acelor emigranți evrei din România să li-se permită trecerea prin Ungaria, cari afară de pașapórt, *au și bilete valabile pentru tren și vapor*, séu banii necesari pentru călătorie. Cei ce nu corespund acestei măsurii; precum și emigranții pedestri séu cu carele, să fie *reținuti și escortati îndărăt în România*,

La Orșova sosind diarele acestea 900 de emigranți evrei, fisolgăbiréul i-a reținut și a comunicat cazul ministrului de interne. Acesta a răspuns, că până la alte dispozițiuni, *se nu permită nică unui emigrant a trece granița*.

In urma acesta emigranții au fost escortati la Vodița, unde însă au fost opriți de autoritățile române.

Emigranții Evrei la gara din Brașov.

Evreii, cari au fost reespedați dela Viena au sosit la gara noastră din Brașov eri, Duminecă dimineța, în 29 Iulie n. Cu privire la acesta raportorul nostru ne comunică următoarele:

Trenul separat cu cei 600 de emigranți Evrei reespedați în România dela Viena a sosit Duminecă dimineța la gara de aici. Trenul se afla sub pază polițienescă, ce a fost dat'o poliția din Pesta, vrënd astfel să se asigure, că până la unul Evreii vor fi trecați peste granița în România.

La gară emigranții au fost întâmpinați de gendarmeria, de poliția și de cățiva Evrei de aici. Aceștia din urmă duseseră cu ei pâne și brânză, pe care o împărțiră între Jidovii călători fără de voie. Am observat, că „nenorociților“ fii ai lui Israil nu le prea convenea tratarea cu brânză și cu pâne, fiind-că mâncare aveau destulă cu ei li-ar fi plăcut mai bine să li-se dea bani, apoi tutun și țigări de fumat, de care cerșeau, adresându-se la fiacare străin, ce-l vedeau pe la gară, cu tóta paza sub care se aflau.

De altmintețea emigranții întorși de pe drum erau bineșiși dispuși și veseli și nu putea observa la ei nicădecum, că ar umbla cu gândul înfiorător de a se sinucide, nică nu puteai observa la ei acea desperare, despre care scriu foile jidano-maghiare, ér în deosebi „Neues Pester Journal“, care se preface a fi atât de mult sdruncinat, și mahnit de sórtea coreligionarilor săi.

Răsboi în China.

Sórtea ambasadorilor.

Cestiunea, decât ambasadorii trăesc séu ba, nu este încă lámurită. Scirile sosite în urmă se contradic.

Din mai multe locuri sosesc sciri, că cunoscuta telegramă a ambasadorului Statelor-Unite, Conger, este o falsificație. Din Londra se telegrafază, că oficiul de esterne din Washington a primit o telegramă după care directorul poștei și telegrafului chinez Șeng și vice-regele Juansikui sunt bine introduși în secretul oficial al corespondenței telegrafice americane, prin urmare ei au trimis la Washigton răspunsul la întrebarea guvernului Statelor-Unite cu privire la sórtea ambasadorilor, — cu alte cuvinte telegrama din cestiune a fost o falsificație.

De altă parte se anunță din Paris, că ambasadorul chinez de acolo a primit cu data de 24 Iulie două note împărătesce din Peking, dintre cari una dicé, că ambasadorii străini, afară de br. Ketteler, sunt în viață și neatinși.

Cu totul altfel vorbesce o telegramă, ce o primesce din Shanghai diarul londones „Daily Mail“. Scirea acesta confirmă primele faime despre măcelărirea străinilor din Peking. Ea spune, că diarele din Shanghai publică declarația unui bancher chinez, care a părăsit Pekingul în 7 I. c. și a sosit la 25 în Tien-Ciu. La plecarea lui *toți străinii din Peking dispăruseră*. Aceleași foi spun, că directorul băncii rusesce din Shanghai a primit o scrisóre dela filiala din Niuevang în care se confirmă scirile despre măcelul din Peking. Autorul epistolei dicé, că *toți Europeanii au fost uciși*.

Remâne așa-dăr întrebarea: ce-i cu ambasadorii?

Principele Tuan omorît?

„Daily Express“ anunță, cu data de 27 I. c. din Shanghai, că *Li-Hung-Chang* a primit scirea, că *principele Tuan a fost ucis*. În timpul din urmă Boxerii s'ar fi rupt în două partide. Una din acestea voia să restórne dinastia Mandu și să restabilească dinastia Ming, pe când cealaltă voia să urce pe tron pe principele Tuan. Inafară de zona orașului creștin, a fost o luptă mare între aceste partide, în care partida lui Tuan a fost învinsă și însuși principele *fú omorît*. Scirea așteptă de altfel confirmare.

Estinderea răscoalei.

Biroul „Reuter“ comunică din Hongkong, că după declarațiile comandantului unei corăbii de transport, care duce carbuni în Canton, *Li-Hung-Chang* se va reîntorce éráși în provincia Canton, unde populațiunea chineză este provocată prin tot felul de placate, să se răscoale, să ucidă pe funcționarii chinești și pe *toți străinii*.

Consulul belgian din Shanghai anunță, că Șeng i-a comunicat, că în Paotingfu *toți misionarii au fost uciși*.

„Standard“ anunță din Cifu, că după date autentice sosite din provincia Pecili, 18 misionari au fost omorîți.

„Times“ publică scirea din Shanghai, că după telegrama unui membru al misiunii baptiste englese, în Sensi au fost măcelăriți *toți creștinii*.

Victoriă japoneză.

Din Tokio i-se telegrafază lui „Daily Telegraph“, că un detașament de trupe japoneze, debarcate lângă Chau-hai-Kwan, a raportat o mare victorie asupra Chinezilor.

Austro-Ungaria.

„Polit. Corr.“ află, că corăbiile „Kaiserin Elisabeth“ și „Aspern“, cari au plecat la Pola, sunt menite a întări forțele austro-ungare în apele Chinei. La cas de nevoie, dicé numita fóie, vasele aceste vor debărca un detașament de trupe. Comandantul vaselor de răsboi a primit ordin de a lucra în unire și concordiă cu ceilalți admirali.

de turiști americani, cari au fost dejunat acolo, și după dejun, împrejurul cuptórelor de bronz, unde face împăratul jertfa, au lăsat suvenirile digestiunii lor.

Chinezii se supără. De atunci datéză interdicțiunea, care năcăjește azi pe turiști. Astfel de mică întâmplări ca aceasta, fortifică disprețul Chinezului față de noi. Europeanii culpabili de astfel de uitări de bunul simț, cari se reînnoesc încă și acum în întâmplări din provincie, unde călătorul e primit ca într'un otel deschis, acești Europeanii, se dicé, că aparțin elitei.... Atunci.... nu mai insist....

Am vorbit despre arbore în arhitectură. Flórea se multiplică în decorul grădinelor, liveștilor și al locuințelor. Mi aduc aminte, că, vorbind despre grădinele chinezesci, inaintea multor ómeni m'au întrebă despre o seriă de monstruosități vegetale în mică óle de formă barocă. Le am vădút și pe acelea. Mii de persoane le-au vădút. In Singapore Chinezul Wampo a colectat în grădina sa tot ce se pôte visa în felul acesta. El poseda un ștejar de 30 ani, care făcea ghinde, a cărui trunchiú, orengi și foi puteau să încapă pe un loc

de 20 centimetri diametru și ale cărui rădăcini aveau loc într'un vas de mărimea unui pahar de bere. El avea și o serie de tufișuri ciocărtite în figuri de animale, de plante variate și de ómeni. Și multe alte soiuri de monstruosități. Dăr aceea nu se pôte numi grădinărie chinezescă.

Realitatea aparținând atât grădinei séraoului, cât și celeia din palatură, e fórte depărtată de aceea. Pentru a-și decora locuința, Chinezul n'are tot-déuna acesta bolnavă plăcere de a tortura natura. Arta lui cea mare e de a-o respecta. Și cum obține parcuri frumoase pentru capitală, pentru palatele sale împărătesce, el soie să-și facă grădini amabile și pentru moșiile sale. Acea afirmare e contra legendelor răspândite. Ce am dicé noi de Chinezul, care ar istorisi, că la noi tóta cultivarea grădinelor e ca în Versailles și în Schönbrunn, pe când avem grădini cultivate în care sunt toți pomii bine îngrijiți, dăr lăsați să crească după firea lor, fără a fi ciocărtiți după óreși-care slabonă.

A fost o eróre din partea scriitorilor moravurilor chinezesci, că au raportat, că

arta chineză în grădinărie constă numai din crescerea tufișurilor în formă de ómeni séu de animale și în a face să crească arbori bătrâni în vase mici.

Numesc florile preferite de grădinăria chineză: Iris, chrysanthemele, balsamurile, companulele, pansellele, lacrimiórele, isma, ochiul bouului, stelișórele (mărgăritele), flórea sórelui, lilia, bujorul, garófa, geraniumul ș. a.

Tóta flora acesta simplă, e folosită de decorator fără a fi torturată. Vorbesc de generalitate, fiind-că amatori bolnăvicioși sunt în tóte țările.

Flori simple, arbori simpli, într'o simplă grupare, étă într'adevăr grădinele cele mai delicioase, care esistă atât în Peking, cât și în împrejurime. Cele mai frumoase sunt cele cari încadréză „templul înțelepților“ dedicate abstenenței. Visătorii, cari doresc să afe acolo repaus și vréu să-și sustragă corpul lor tentanțiunii hrănirii prea abundente, își pot hrăni spiritul în grația boschetelor înflorite și tot-odată în aspectul splendid al șesului întins și a celorlalte grădini și parcuri, și a vilelor, și

și a templelor, cari sunt vizibile până la orizontul mândru al gingașelor ziduri.

Voința, puterea ómenilor, cari au desemnat acesta panoramă în tóte detaliile sale de monumente și de grădini, și de câmpuri, și de livești, și de drumuri, și de caualuri dispar într'un întreg de frumsețe simplă, așa de simplă. că apare natura singură. Când Chinezii au schimbat natura, umplând riuri, creând, retezând munții, înălțând terenul, táind păduri mărețe, plantând parcuri, recreând din nou peisajele, mândria lor, fú ca acesta acțiune să pară aceea a naturii.

Acesta impresiune, ce mi-au dat'o ei în aceste vaste decoruri, cari ajung până la orizont, am reafat'o în intimitatea caselor lor bogat inzestrate cu flori.

In Peking, în cele mai sérace locuințe, în cele mai bogate palaturi, se ved, în vase de faianță séu de aur, florile mărului séu ale persecului. Și poeții, când desoriu farmecul virginelor, compară frumsețea lor cu frumseța ramurei înflorite de prun.

Lucca.

Din Serbia.

Alaltăeri după amiazi s'a făcut în Belgrad *logodna oficială* a regelui Alexandru cu d-na Mașin; actul s'erbătoresc la săvârșit preotul competent al miresei de față fiind și metropolitul. Afară de logodnici de față erau rudeniile mai apropiate ale miresei, întreg personalul dela curte, toți miniștrii cu soțiile lor, președintele scupștinei Netorovic, președintele consiliului de stat Nicola Ristic, precum și întreg corpul diplomatic.

*

Față cu scirile tendențioase colportate în presa din străinătate, se constată oficial, că *mirăsa s'a născut în 1867, așa-dăr are vârsta de 33 ani.*

*

La ordin regesc generalul *Belmarkov* a fost arestat pentru-că s'a pronunțat neobișnuit de despre mirăsa regelui.

Regele a destituit pe comandantul garnisiei din Belgrad, din care cauză 32 de ofițeri și-au dat dimisiunea.

O telegramă cu data de 28 l. c. din Belgrad spune, că regele a împărțit în persoană garnisiei, că *comanda supremă peste armată*, ce o avea până acum tatăl său Milan, a dat-o ministrului său de război. Regele a trimis în pensie pe trei generali și pe mareșalul curții l'a destituit.

*

Regele a primit până acum 2000 telegrame de felicitare. Intre alții l'a felicitat și arhiducele moștenitor de tron François Ferdinand.

Amnestia, ce a dat-o regele, se estinde asupra tuturor acelor, cari au fost osinziți pentru lesa majestate, pentru vătămarea membrilor familiei regesci, pentru vătămarea scupștinei, pentru delict de presă, pentru calomnierea membrilor guvernului etc.

*

Erī au fost în Belgrad mari manifestații în onoarea regelui și a logodnicii sale. Intreg orașul fu iluminat. Cununia oficială se va face Joi.

*

Presă rusă scrie foarte vehement în *contra lui Milan*: Așa „*Vjedomosti*“ din Petersburg vorbind de evenimentele din Serbia, spune, că regele Milan a avut de gând să ucidă prin regimul său peradiocall, pe liberali și pe progresiști, și să înlocuiească constituția prin dictatura militară. Ilusiunea sa a fost deșertă și imposibilă de realizat, pentru-că n'a voit să țină seamă, că una din condițiile esențiale ale vieții acestui stat, este reabilitarea libertății proclamate de constituția din 1888. Ați cu ajutorul lui Dumneșcu va începe o nouă viață.

„*Novoje Vremia*“ dăce, că încercările unui aventurier de nică o însemnătate, precum este regele Milan, care a voit să stabilească în Serbia regimul lui Stambuloff, n'au reușit. Cu toate că Serbia a suferit mult din cauza slăbiciunii regelui, numără încă zile frumoase, decât ex-regele Milan, ex-comandantul șef al trupelor sârbesci, va fi de asemenea îndepărtat din Serbia, ca cetățean.

„*Svet*“ spune, că evenimentele din Serbia au o mare importanță, pentru-că se poate spera că ex-regele Milan nu va mai pune piciorul pe pământul Serbiei. Această speranță este primită cu entuziasm de către națiunea întrăgă.

SCRILE DILEI.

— 17 (29) Iulie.

O importantă reformă în espedarea diarelor. O foia unghurească pretinde a ști din izvor sigur, că în ministerul unghuresc de comerț se proiectează o reformă mare în ceea ce privește espedarea diarelor prin post. În esență planul se dăce că ar fi astfel: 1) Diarele vor fi espedate fără fișă de adresă și fără timbru; 2) Fișă-care oficiu postal va purta un registru despre abonenții diarelor din cercul său de activitate. 3) Numărul esemplarelor espedate prin post se vor pacheta în saci, sau în

legături, ér de-asupra se va scrie numai numele satului, respective orașului. 4) Timbrul obișnuit pentru francarea diarelor se va plăti din partea editorilor în sume anuale.

„Maghiari la conferența interparlamentară“. Sub titlul acesta scrie „*Pesti Naplo*“: „In 30 l. c. (Iulie) se începe la Paris întrunirea din acest an a conferenței interparlamentare. Mare parte dintre membrii grupului maghiar a și plecat din Budapesta; contele Apponyi Albert, președintele grupului maghiar, a plecat dela băile din Weidlingen; din Budapesta au plecat: Berzeviczy Albert, br. St. Ambrozy, Fr. Bolgar, episcopul Lucian Bogdanovics, Al. Blaskovich, Bela Csavossy, Cornel Emmer, El. Földvári, Todor Fassie cu soția, Iosif Gall, episcopul Iosif Goldis, Carol Hegedüs, I. Hock, Carol Hieronymi, Iagics Iozsef, Carol Koloman, Leopold Kallay, I. Kloubusitzky, Fr. Kossuth, Lud. Lang, Iul. Lanczy, Car. Legradyn, Geza Latinovic, A. Münnich, Fr. Nildner, Vazul Popovich, G. Gyurkovics, Ios. Vészi. Afară de cei înșirați aci, numeroși bărbați politici maghiari au plecat de pe la băi de-adreptul la Paris.—Vedem, că între cei înșirați mai sus se află, afară de deputatul Todor Fășie și magnatul Iosif Gall, și episcopul Iosif Goldis. Fôia dela Arad a acestui din urmă spune, că el (episcopul) a plecat la Rontău. Fiind-că însă n'a putut să fiă în același timp în două locuri, rămâne a-se soci, care din cele două foi a raportat exact: cea din Pesta, orī cea dela Arad. Vom soci-o incurând.

Posturi de profesori la școlile române din Brașov. Eforia școlilor centrale române din Brașov publică în „*Telegraful Român*“ concurs pentru ocuparea următoarelor posturi de profesori: a) la *gimnasiu*: 1. un post pentru catedra de l. germană și română; 2. unul pentru catedra de limba maghiară, română și eventual istorie; 3. un post pentru filologia clasică; 4. un post pentru catedra de geografie și istoria naturală. — b) la *școala reală*: 5. un post de prof. de limba germană și franceză; la *școala comercială*: un post de prof. pentru limba maghiară și germană în combinație eventual cu l. franceză. Salariile profesorilor sunt: în timpul cât sunt numai provisorii 1800 cor. anual, ér după ce devin definitivii 2400 cor. anual, cuincuenii de 200 cor., bani de quartir 400 cor. și drept de pensie; pentru timpul serviciului ca prof. suplinitor 1600 cor. anual fără alte emolumente. — Pentru învățătorii suplenți 800 cor. anual, pentru provisorii 1000 cor., ér definitivii 1200 cor. mai capătă cincinuenale de câte 120 cor. și bani de quartir 240 cor. anual.

Camera comercială din Brașov dojenită de Hegedüs? Fôia unghurească din Clușit „*Magyar Polgár*“, făcând o recensiune asupra raportului camerei de comerț și industrie din Brașov, o înșoțese cu următorul comentariu: „O singură observare avem în contra raportului și acesta e, că e redactat în limba germană, lucru, pe care nu-l putem înțeli camerei, deore-ce între ținuturile, ce fac parte din cercul său se află și de acelea, cari în privința limbei nu fac parte din ținuturile săsesci. De-altminteale e lucru cunoscut publicului, că ministrul de comerț Al. Hegedüs cu ocaziunea viziții sale la Brașov a dojenit camera din cauză, că președintele Camerei n'a ținut în limba maghiară vorbirea de bineventare, ce i-a adresat-o lui. Se vede, că Camera nu s'a încumintit de-ajuns“ (sic!)... — Abstragând dela ignoranța, ce-o dovedește fôia soviniștă, care se vede, că nu știe, cum-că raporturile Camerei de comerț dela Brașov se țin în toate limbile, e mai de notă încă multă răință și spirit de intoleranță când se arată atât de satisfăcută de „dojana“, ce afirmă, că ministrul Hegedüs ar fi dat-o camerei din cauză, că n'a fost salutat de președintele acesteia în limba unghurească.

Licențiere. Ni-se scrie din Bucuresci: Studentul dela facultatea de drept Octavian Sorescu jun., fiul d-lui adv. O. Sorescu din

loc, a obținut în 4 Iulie st. v. anul curent licență în drept cu nota „fôrte bine“, teșsa de licență tratând „despre condițiunea juridică a femeii măritate la Romani și la Români“.

Secerători între baionete. Pe moșia marelui proprietar Horvath Lukacs din comitatul Baciu muncitorii într'una din zilele săptămânei trecute de-odată au sistat munca. Causa, că au făcut acesta a fost, după mărturisirea lucrătorilor, împrejurarea, că grăul e prea burienos, prea cădut la pământ și căldura grozavă prea torturătoare pentru muncitorii. Proprietarul a recurs la ajutorul autorităților, ér acestea au trimis gendarmii, ca aceștia să silăscă pe muncitorii a-și isprăvi lucrul. Gendarmii au și dus pe muncitorii la câmp, dér muncitorii după ce au ajuns acolo, în loc ca să se apuce de lucru, s'au culcat liniștiți la umbra șnopilor de grău, ér conducătorii lor ou cea mai mare nepăsare dăse gendarmilor: „D-văstră ați avut drept să ne aduceți până aici, dér că aici ce vom face, este *treba noastră!*“

Cununii. D-l Basil Mureșian absolvent de teologie și d-ra Marița Mezei se vor cununa în 5 August n. în biserica gr. cat. din Petridul-de-sus. — D-l Ioan Oltean absolv. de teologie și student în drepturi și d-ra Otilia Barbulescu, se vor cununa în 12 August n. în biserica gr. cat. din Băla.

Convocări.

Adunarea generală ordinară a *despărțământului Blașiu* al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, se convocă pe ziua de 5 August n. a. c. în Sâncel la orele 10 a. m. cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunării. 2) Raportul comitetului. 3) Alegerea a două comisii: pentru cenzurarea raportului și înscrierea de membrii noi. 4) Disertațiune. 5) Satorirea locului, unde se va ține vitorea adunare generală. 6) Alegerea a doi delegați la adunarea generală dela băile Herculane. 7) Completarea comitetului prin alegerea unui membru și a biroului prin alegerea notariului. 8) Propuneri. 9) Încheierea adunării.

La acesta adunare, care se va ține în biserica din Sâncel, se invită toți membrii Asociațiunii și toți cei ce doresc progresul poporului român.

Spre orientare însemnăm aci, că de acest despărțământ se țin următoarele comune:

Din cercul pretorial al Blașului: Mihaș, Obregea, Bucerdea-grânosă, Cisteiul-român, Crăciunel, Blașiu, Ciufud, Tiur, Veza, Mănărade, Lupu, Spăta, Cenade, Cergăul mic, Cergăul mare, Beșinău, Ohaba, Colibi, Tău, Roșia-de-Secaș, Țapu, Șoroștin, Broștenl.

Din cercul pretorial al Aiudului: Peșelca, Căpuș, Mișereac, Ocișora, Uifalău, Tâmpăhaza, Sâncraiu.

Din cercul pretorial al Hususăului: Petrisat, Iclod, Sâncel, Pănade, Spinl, Bia, Valea-sasului, Sânci-clăuș, Șona, Bălcăciu, Jidvei, Cheslăr. Tău, Micăsasa, Lunca, Lodroman, Hususău, Glogoveț.

Și provisor și despărț. Uioara.

Blașiu, din ședința comitetului, ținută la 26 Iulie 1900.

Ioan German, Aurel C. Domșa,
director, secretar.

Despărțământul XV (Mociu) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ține adunarea cercuală în 12 August n. 1900 în comuna Mociu la 2 ore p. m. în școala română gr. ort.

Program: 1) Deschiderea ședinței prin președinte. 2) Raportul comitetului. 3) Raportul cassarului. 4) Alegerea a două comisii: a) pentru cenzurarea raportelor comitetului și a cassarului, b) pentru înscrierea de membrii noi și încasarea taxelor. 5) Disertațiune. 6) Raportul comisiei emise. 7) Satorirea bugetului pe a. 1901. 8) Alegerea delegaților pentru adunarea generală. 9) Eventuale propuneri. 10) Încheierea ședinței și verificarea procesului verbal.

La această adunare se invită cu totă stima toți membrii despărțământului, precum și toți Românii de bine, cari doresc și voesc a sprijini cultura română.

Din ședința comitetului cercual ținută în Mociu la 24 Iunie 1900.

Ioan Moldovan, Simeon Ciuca,
dir. desp. not. desp.

Petreckeri.

În Mociu, pe Câmpia, se va arangia o petrecere în 12 August st. n. 1900 cu ocaziunea *adunării generale a desp. XV.* („*Mociu*“) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“. Venitul curat e destinat în favorul despărțământului.

Pentru comitet: Ioan Moldovan, președinte; Ioan Dan, v.-președinte; Ioan Bozaco, cassar; Simeon Ciuca, controlor. Prețul de intrare; de persoană 2 cor., de familie 4 cor. Începutul la 7 ore séra. Suprasolvirile și ofertele maritimose se primesc cu mulțămintă și se vor chita pe cale diaristică.

*

În Oravița română se va arangia în 2 Aug. n. c. din partea corului vocal gr. or. de acolo o producțiune în beneficiul fondului său. Programul: G. Musicescu: Frunquiliță, cor mixt. V. Vasilescu: Arcanul, cor. bərb. D. Porumbăscu: Potpourri din Operetta „Crai nou“ cor mixt acompaniat de orchestră. J. Vidu: Stefan și Dunărea, baladă de V. Alexandri, cor mixt cu soli: D-ra M. Dragoescu și d-l Const. Novăcescu, cu acompaniarea de orchestră. După producțiune: joc.

ULTIME SCIRI.

Roma, 30 Iulie. Un atentat anarchist s'a comis aseră la orele 11 la Monza în contra Regelui Umberto. Pe când se întorcea în trăsura dela festivitatea gimnasticilor, un individ necunoscut a tras trei focuri de revolver asupra regelui. Regele a fost greu rănit și transportat la palat. Aici, îndată ce ajunse, și-a dat sufletul.

Roma, 30 Iulie. Ucigașul a fost prins. Se dăce, că este un anarchist venit din America cu numele Gaetano Bressi. Mare amărăciune și indignare a cuprins totă poporațiune italiană. Roma este cernită.

*

Umberto Rainer Carol Emanuel Ioan Maria Ferdinand Eugen, regele Italiei, fiul regelui Victor Emanuel, s'a născut în 14 Martie 1844. El a luat parte în războiele din 1859 și 1866. În războiul din urmă el a comandat o diviziă și în războiul dela Catozza, când învingerea dela era pe partea Austriacilor, i-a succés să acopere retragerea armatei italiene. După ocuparea Romei, în Septembrie 1870, Umberto a primit ca general comanda diviziei militare de acolo.

Cu doi ani înainte, la 22 Aprilie 1868, — el se căsătorise cu Margareta, fiica ducelui Ferdinand de Genua.

Visita lui Umberto în vara anului 1872, când era încă principe moștenitor la curtea din Berlin, — a inaugurat raporturi mai strinse amicabile între dinastia de Savoia și cea de Hohenzollern. După mórtea tatălui său, în 9 Ianuarie 1878, Umberto a devenit rege al Italiei. El a domnit strict constituțional și a stărut cu succés de a restabili ordinea în finanțele țerei, dând necurmat, dimpreună cu soția sa, esemplu de cea mai înaltă cultură, de sentimentele cele mai nobile și umane, și de dragostea cea mai devotată pentru poporul său italian.

În 17 Noembrie 1878, făcând o călătorie prin țară, Umberto a fost în Neapole jertfa unui atentat, ce l'a săvârșit asupra vieții bucătarul Passanante, care însă nu isbuti, regele fiind mult mai ușor rănit.

Singurul fiu al regelui Umberto este principele Victor Emmanuel de Neapole, care s'a născut la 11 Noembrie 1869.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Mair.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, carticea de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă a drept credincioșilor creștini, *Edițiunea IV corectată*. Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un exemplar în păreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV*. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în păreți tari colorați, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, carticea de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1898. Un exemplar legat în păreți tari colorați costă 22 cr. (cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăierea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în păreți tari colorați 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Predici pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, de *Em. Lăfăreșcu*, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărările sale scrieri atât de mădușoare, instructive și cu stăta gust artistic. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Cuvântări bisericesti pe sărbătorile de peste an, scrise de Președintele capitolului *Ioan Papiu*. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicii sunt favorabil aprepțiate și din partea clerului înalt din România.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de *Ioan Papiu*, cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiliu Christu*. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pentru Dumineci de Iustin Popșu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprinzând predicii frumoase pentru toate Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Scrieri economice.

Pentru economii de vite este de neprețuit folosul mare și valorosul op **Zootechnia** sau cultura generală și specială a vitelor, de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la școala superioară din Bucuresci (Herăstrău). Deși am anunțat încă de astătoamnă aparițiunea acestui prețios op, el n'a străbătut până acum în părțile de dincoace de Carpați. Ați însă se găsește în deposit la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov și se poate trimite imediat ori cui îl cere. „Zootechnia“ este partea a treia din „Manual de agricultură“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros aprepțiat din partea întregii prese române și premiat și din partea Academiei Române. „Zootechnia“ cuprinde 779 pag. format mare 4° cu 225 figuri și costă 8 corone (cu posta recomandat 8 cor. 50 bani). Recomandăm economilor noștri de vite această bogată scriere, până ați singură în felul său în literatura română. Din partea I a Manualului: **Agrologia** sau „Agricultura generală“, 524 pag. a 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 bani) — și partea II, **Fitotechnia** sau cultura specială a plantelor cu 611 pag. și 202 figuri. Prețul 8 (cor., cu posta rec. 8 cor. 50 bani).

„Cartea Plugarilor“ sau povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, crescerea vitelor etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. Tracteză despre legumărit, gunoiu, lucrarea pământului, sămănături, vierit, pădurit, crescerea cailor, vitelor, gălților etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Această carte a ieșit numai acum de sub tipar.

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de *Constantin Dimian*, preot în Brețcu. O

carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de *F. W. Raiffeissen*. *Edițiunea a V-a*. Trad. de *Dr. A. Brode*. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Cele mai de lipsă cunoscute despre Legea veterinară — o carte foarte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cartea stuparilor săteni de *Romul Simu*. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului. Prețul 40 cr. trimis francoat.

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruțiu*, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât seim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Vinuri din pome, de *Griorie Halip* prof. la școala agronomică din Cernăuți. Este o carte de 96 pagine, în care se dau explicații și învățătură amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurile pome; cari pome sunt mai bune pentru facerea vinului și cum este a-se manipula vinul pentru a avea gust bun etc. Prețul 20 cr. (prin postă 23 cr.)

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Iulie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.10	Vënd.	19.14
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.90
Napoleond'ori. Cump.	19.28	Vënd.	19.32
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Licitațiune minuendă.

„SILVANIA“ institut de credit și de economii, deschide licitație minuendă pentru darea cu întreprindere a construcțiunei unei case cu etagiu și pentru esecutarea lucrărilor de reparațiune la edificiul existent al institutului.

Valoarea lucrărilor este preliminară în sumă de 50.682 corone.

Ofertele închise până la 20 August a. c. 9 ore a. m. sunt a se înainta la direcțiunea institutului. Lângă ofert este a se alătura vadiu 3000 corone în numărare sau în libel de depunere la institutul „Silvania.“

Oferintele în ofert are să dechiare, că cunosc bine condițiunile speciale de întreprindere, precum și planurile de edificare și preliminarile, cari în orele oficiose se pot vedea și studia în localitatea institutului.

Șimleul-Silvaniei, la 26 Iulie 1900.

„SILVANIA“
institut de credit și de economii
directorul executiv

1—1

Cosma.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.30	Renta de hârtie austr.	97.15
Renta de corone ung. 4%	90.95	Renta de aur austr.	115.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.25	Losuri din 1860.	133.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.35	Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.03
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75	Acții de-ale Băncei ung. de credit.	689.—
Bonuri rurale ungare 4%	90.50	Acții de-ale Băncei austr. de credit.	665.50
Bonuri rurale croate-slavone	93.—	Napoleondori	19.33
Impr. ung. cu premii	158.—	Mărci imperiale	118.57 1/2
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—	London vista.	242.82 1/2
Renta de argint austr.	97.50	Paris vista	96.60
		Rente de corone austr. 4%	97.25
		Note italiene	90.50

Academia comercială din Graz.

Institut public, ce stă sub inspecțiunea directă a înaltului ministeriu de Instrucțiune, subvenționat de stat, într'un rang cu celelalte școli medii superioare, a cărei absolvenți au dreptul a servi în armată ca voluntari pe un an.

În 17 Septemvre se începe al 38-lea an școlastic.

Vor fi primiți absolvenți ai școlii medii inferioare și civile, cari se înscriu în anul 1900 pe cursul prim, vor absolva academia în 3 ani. Cei cu calificăție mai inferioară vor avea se frecventeze o clasă pregătitoare.

De-orece la toate academiile comerciale din când în când cursurile se prelungeșc pe câte 4 ani, clasa de pregătire din anul școl. 1900—1901 este astfel întocmită, încât corespunde primei clase, ce se va înființa, așa că elevul din această clasă pregătitoare poate trece în clasa a doua a unei academii comerciale cu 4 cursuri.

La acest institut mai este în legătură și un curs de un an (ce se începe dela 1 Octomvre) pentru abiturienții școlilor medii sup., cari voiesc să se aplice pentru întreprinderi comerciale, industriale, sau pentru academii (jură). Se țin și cursuri de un jumătate de an pentru Domni și Dame separat.

Prospecte și alte informațiuni pentru primirea la academie, se pot capeta dela „Direktionskanzlei“ în GRAZ, Kaiserfeldgasse Nr. 25.

1023.2—8.

J. BERGER, director.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putea esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, in lola mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A. V. I. S.

Prenumerațiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînșori și când dela 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“